

Rusisté opět zasedali v Sosnovci

16. a 17. května t. r. se konalo tradiční setkání rusistů v Ústavu východoslovanské filologie v Sosnovci, který je součástí Slezské univerzity v Katovicích. Letošní konference se jmenovala Jazyk a skutečnost – konfrontační výzkum v rusistice a zúčastnili se jí badatelé ze sedmi zemí.

Na plenárním zasedání vystoupil jako první **H. Fontaňski** (Sosnovec) s referátem *Коммуникативные регистры и речевые жанры*. **S. Jeršovová** (Čerepovec) se zabývala tématem *Однофразовый текст (к вопросу о квалификации «формул» художника слова)*, **A. Brandner** (Brno) pohovořil o otázkách konfrontačního výzkumu ruštiny v českém prostředí.

Další práce probíhala ve dvou sekcích. Jednáni v první z nich se týkala vztahu jazyka k mimojazykové skutečnosti. Funkční přístup uplatnili např. **R. Guzman Tirado** (Grenada), který se zamýšlel nad zvláštnostmi úřední řeči v ruštině a španělštině, **Z. Nedomová** (Ostrava), jejíž vystoupení se týkalo specifických rysů vyjádření kvantity v ruské a české publicistice, nebo **T. Kwiatkowska**, která pojednala o některých funkčních aspektech použití vsuvek v závislosti na kontextových podmínkách. Pragmalingvisticky byla zaměřena např. vystoupení **M. Szymoniukové** (Sosnovec) o roli modálních slov a vsuvek v dialogu nebo **K. Lepilové** (Ostrava) o dynamice řečové komunikace v multimediálním prostředí. Etnolingvisticky bylo orientováno vystoupení **P. Czerwińského** (Sosnovec), který přednesl příspěvek *Жилье и быт человека в национально-культурном пространстве. Языковая семантическая интерпретация на основе немецкого и русского языков*, jež vznikl na základě jeho spolupráce s **J. Hartungem** (Erfurt). Autoři se zamýšleli nad tím, jak se rozdílná strukturace nejzákladnějších aspektů života v německém a ruském prostředí odráží v německém a ruském jazyce. **I. Pacsai** (Nyíregyháza) ve vystoupení *Ареальные свойства некоторых русских пословиц* sledoval korespondenci ruských přísloví v okolních jazykových prostředích a zamýšlel se nad jejich příčinami a dalšími souvislostmi. **E. Białková** (Lublin) hovořila o vystižení jazykové komiky jako úloze překladatele.

Činnost druhé sekce se odvíjela pod obecným názvem Jazyková skutečnost. Některá vystoupení byla zařazena do skupiny nazvané Gramatika a syntaktický úzus. **J. Lubochová-Krugliková** (Sosnovec) zde srovnávala polské a ruské věty se slovesy *patrzę* a *widzę*, **D. Chudyková** (Rzeszów) se podělila o výsledky svých pozorování syntaxe adverbii různých stupňů v ruštině a polštině, autor této zprávy (Hradec Králové) hovořil o syntaktických omezeních možnosti pasivizace ruských aktivních konstrukcí s dokonavými slovesy v porovnání s češtinou. Konfrontační slovtvorby se týkala vystoupení **M. Żurkové** (Kielce), která pojednala o aktivních procesech slovtvorby v současné ruštině, **V. Fatchudinové** (Kazaň), jež vystoupila na téma *Словообразовательная парадигма как единица сопоставительного описания разносистемных языков*, **B. Rudíncové** (Ostrava), která přiblížila tvoření a používání substantiv označujících děj v současné ruštině a češtině, **A. Łazarové** (Zelená Hora), jež se zamýšlela nad problematikou ruských základů v současných polských příjmeních

se sufixem *-in/-yn*, a **A. Stasińkové** (Rzeszów) (*O konkretyzacji znaczeniowej deadiektywów z formantem -ość (-ość) w języku rosyjskim i polskim*). **G. Gvozdo-
vičová** (Minsk) se zaměřila na pojmově smyslovou a formální strukturu ruských a bělo-
ruských lingvistických termínů. Slovesem, resp. predikátem, se zabývala vystoupení tři
mladých polských lingvistek: **J. Stawnicka** (Sosnovec) zaujala svým obsáhlým
a důkladně propracovaným příspěvkem o slovesném vidu *Wybór aspektu w kontekście
krotności ograniczonej w języku rosyjskim i polskim*, **H. Czubová** (Sosnovec) se zmí-
nila o sémantice a motivaci pohybových sloves v ukrajinštině a ruštině a **M. Moca-
rzová** (Lublin) vystoupila na téma *Predykatywy leksykalne w konfrontacji przekładowej
a rzeczniwistość leksykograficzna*.

Prakticky ke všem referátům a vystoupením se diskutovalo, leckdy velmi živě.
Diskuse pokračovala i během tradičního společenského setkání v klubu „Tam“, kde se
tentokrát nezpívalo, zřejmě proto že ředitelka Ústavu Barbara Stempczyńska byla
nepřítomna. Zato byly hojně pronášeny přípitky a zdravice. Jménem několikačlenné
české delegace promluvil doc. Brandner, který mimo jiné poděkoval za velmi dobrou
organizaci akce. Ve srovnání s 25. ročníkem konference, kterého jsem se jako jediný
český zástupce zúčastnil přede dvěma lety, lze podle mého názoru velmi pozitivně
hodnotit početnější českou účast. Za zdařilé považuji ubytování na koleji přímo
v Sosnovci. Toto ubytovací zařízení sice co do komfortu poněkud zaostává za univer-
zitním hotelem v Katovicích, kde jsme byli ubytováni přede dvěma lety, ale bez-
prostřední blízkost místa konání konference a jeho snadná dostupnost pěšky tento
zanedbatelný zápor mnohokrát vynahradí. Texty referátů a vystoupení vyjdou ve
sborníku, který by se ale měl objevit bohužel až zhruba za dva roky.

Jindřich Kesner

Setkání rusistů v Prešově

Ve dnech 16.–17. září 2002 uspořádala Katedra rusistiky a translologie
Filozofické fakulty Prešovské univerzity dvoudenní konferenci s mezinárodní účastí na
téma *В поисках эквивалентности в языке и культуре*, které se zúčastnili kromě
domácích odborníků též rusisté z Ruska, Ukrajiny, Běloruska, Rumunska, Polska a
České republiky.

Konferenci, která se konala u příležitosti sedmdesátých narozenin významného
představitele prešovské rusistiky prof. PhDr. M. M i k l u š e , CSc., zahájil vedoucí
pořádajícího pracoviště doc. PhDr. J. S i p k o , CSc. Přivítal přítomné a seznámil je
s programem dvoudenního zasedání. Zahájení byli přítomni též představitel Prešovské
univerzity – její prorektor prof. PhDr. T. H r e h o v ě í k , CSc., dále děkan
Filozofické fakulty PU prof. PhDr. F. M i h n a , CSc., spolu s proděkanem prof.
PhDr. J. G b u r e m , CSc. V úvodním proslovu děkana fakulty zazněla slova na
adresu rusistiky jako oboru. Poukázal na stoupající trend zájmu o ruštinu na Slovensku,
na to, že ruština dostává nový impuls, který jako studijní obor potřebuje. Neopomněl
vzpomenout životní dráhu jubilanta, jeho pedagogickou, vědeckou a organizační